

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., 1 óra 1 frt 90 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr., minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 50 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az állami anyakönyvvezetés.

Arad, junius 24.

(—s) Az állami anyakönyvvezetés ügye nálunk a körülmények folytán anynyira összeforrt az egyházpolitikai reformokkal, hogy általános közfelfogássá vált az anyakönyvek állami vezetését az egyházpolitikai program alkatrészének tekinteni.

De ez teljesen téves felfogás úgy történelmileg, mint lényegileg, mert az állami anyakönyvvezetés ügye sokkal régebb keletű nálunk, mint az egyházpolitikai program, a mert ez kétségkívül kizárólagosan közigazgatási kérdés, mely csak véletlenül került össze az egyházpolitikai reformokkal, amennyiben ezeknek kiindulási pontjául szolgált és most ennek életbeléptetésével kezdődik az egyházpolitikai törvények végrehajtása.

E tekintetben a legutóbbi napokban ismét egy jelentős lépés történt, amennyiben a hivatalos lapban az állami anyakönyvvi felügyelő állások betöltésére vonatkozó pályázati hirdetmény megjelent. Julius hó folyamán ki is nevezik a 23 felügyelőt s augusztusban az újonnan kinevezett felügyelők bevezető tanfolyamot fognak hallgatni. Szóval mindebből azt látjuk, hogy a reform életbeléptetését alapos előkészületi munkálatok előzik meg, melyek a sikeres megvalósításnak megbízható garanciái.

Mi az állami anyakönyvvezetést föltétlenül szükséges intézménynek tartjuk, mert ez a rendezett közigazgatásnak

egyik leglényegesebb alapja. Utódaink mihamarább csodálkozni fognak azon, mikép volt lehetséges, hogy a magyar állam annyi ideig állami anyakönyvek hiányában volt, és rövid idő múlva senki sem fogja érteni, miként lehetett az anyakönyvek vezetését az egyházakra bízni, mikor az államnak nem állottak rendelkezésre eszközök melyekkel az egyházi anyakönyvvezetőket ellenőrizhette volna.

De nemcsak ebben, hanem főképp abban a körülményben rejlik a mai anyakönyvi szervezetnek a legnagyobb hibája, hogy nem közigazgatási területbeosztáson, hanem felekezeti hovatartozásán alapszik, ami nálunk, ahol annyiféle felekezet van s azok sok helyen nagyon keverten laknak olyan anomáliákra vezet, hogy nagyobb helységekben két, három, városokban még ennél is több anyakönyv van, ellenben viszont ezerekre menő olyan egyházi kerület van, amelynek hívei 20—30 községben szétszórva laknak.

Ilyen körülmények között igen sok helyen teljesen lehetetlen az anyakönyvek pontos vezetését föltételezni, amihez még azt is számításba kell venni, hogy az ország bizonyos részeiben az egyházi anyakönyvvezetők éppen nem állanak a megkívántató műveltség színvonalán.

Szóval igen sokat lehetne a mai anyakönyvvezetés ellen elmondani, de e helyen terünk azt nem engedni s ezért be kellett érünk avval, hogy csupán a legkiáltóbb körülményekre terjeszkedjünk ki.

A Bánffy miniszteriumnak nyugodt és következetes eljárása, melylyel e reform életbeléptetéséhez hozzátog, feljogosít annak föltevésére, hogy a kellő előkészítést sikeres megvalósítás fogja követni.

BELFÖLD.

Az anyakönyvi felügyelők kinevezése június hó közepe táján fog megtörténni. A huszonhárom felügyelői állásra eddig több mint tízszer annyi pályázó nyújtotta be folyamodványát s előrelátható, hogy ez a szám a pályázati határidő lejártáig meg fog kétszereződni. A pályázók legnagyobb része az aktív közigazgatási tisztviselők soraiból való. Vannak köztük alispánok, igen tekintélyes számmal főjegyzők és főszolgabírák stb. Vannak az eddigi pályázók közt ezenkívül jogtudorok s mint halljuk van egy országgyűlési képviselő is. Általában igen jó „anyag” áll már rendelkezésre a belügyminiszternek, aki bizonyára csakis a nagy fontosságú ügy érdeke által fogja magát a kinevezéseknél vezéreltetni s nem fog meghajolni a már is mobilizált minden rendű és rangú protektorok jogosulatlan befolyása előtt.

Elbocsátás az állam kötelekéből. A belügyminiszter egy kivándorlási ügyben hozzá intézett alispáni jelentés folytán kijelentette, hogy az 1879-iki L. t. cz. ama rendelkezése alól, amely megköveteli, hogy a magyar állam kötelekéből elbocsátott egyén az elbocsátási okirat kézbesítésétől számított egy éven belül a magyar korona országai területét hagyja el, kivétel nem tehető. Ha azonban hivatásuknál fogva vagy egyébként helyhez kötött egyéneknek nem állott módjukban,

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Küzdelem a pénzért.

— Regény. —

Írta: Tor Hedberg.

Az „Aradi Közlöny” számára, svéd eredetiből fordítva.

[3] [Utánnomás tilos.]

Az isten tudja, hogy hol rejtett ennek az oka, mert Karr szorgalmas és becsületes volt s senkinek sem lehetett kifogása ellene, de semmiben sem volt szerencsés, bármihez fogott is. Szerencsétlensége közmondássá vált a vidéken s kezdtek kerülni: mintha pestises lett volna. Azt hitték ugyanis, hogy szerencsétlenséget hoz magával, a merre csak megy s a kivel csak érintkezik s a szó szoros értelmében félni kezdtek tőle.

Sokáig küzdött, hogy fentarthassa magát, reménytelen harcot vívott az őt üldöző végzetten; de ereje és anyagi eszközei kifogytak s midőn végre neje is meghalt, felhagyott a sors elleni küzdelemmel s tűrte szerencsétlenségét megadva magát ama tudatnak, hogy csak a sors fog véget vetni szomorúságának. Jelenleg mint említettük, egy kis kunyhóban lakott s a mindennapi szükségletet, mint nap-számot kereste meg — saját maga és leánya Krisztina számára.

Krisztina eközben felnőtt s testben és szellemben egészséges és szép volt, épen mint volt édes anyja. A szerencsétlenség és szegénység nem vették el fiatal kedélyét. A kör-

nyéken gunyolt mosolylyal nagy Stinának nevezték őt és az a híre volt, hogy makacs természetű s nagyon nagyon tartja magát cinos külseje miatt. A szegény leány nem is lehetett büszke egyébre, mint szépségére de a szépség veszedelmes adomány s azok, akiket bosszantott a nagy Stina büszkesége, elégtételt nyertek, hogy a sors azért megbüntette őt.

A szépség hódolatot követel és Krisztina nem irtózott a férfiak udvarlásától, sőt vágyott is erre. Artatlansága sem testben sem lélekben nem szenvedett kárt ezen udvarlás által, mert pusztán játék volt ez — a szalon-hölgyek kaczárságának helyettesítése. De veszedelmes játék volt ez, és pedig annál veszedelmesebb, mert nem volt korlátozva az illető szabályai által s Krisztina védbástyául egyedül saját erejét bírta. Az érzelmekkel való játék volt ez, mely érzelmek körülötte komolyan nyilatkoztak, feladatokkal bírtak és kielégítést nyertek, egy játék, melyben a hajlamok lebben állottak.

Es végre a játék reá nézve is komolylyá vált — veszedelmesebb és szigorubb komolysággá, mint azoknál, kik körülötte voltak s kik vigadtak és daloltak s a természet szelid és előítélet nélküli ölben nőttek fel.

Hogy történt, ő maga sem tudta. Meglepeték, elvesztette eszméletét, — mit tudta ő. — Így aztán egészen más történt vele, mint a többiekkel! Oh másokkal sohasem történt volna meg ez... de hogy nem... de ő oly biztos volt önmagáról!... De ő... most értette meg csak... hogy ő több volt neki,

mint akárki más. Es e pillanattól kezdve, midőn a szerelmet megértette, teljesen átadta magát neki, utógondolat és korlátozás nélkül.

De ez nem tartott sokáig, csakhamar elérkezett a megbánás percze — elérkezett a boldogság-megfizetése.

Ez pedig azzal kezdődött, hogy hidegséget érzelt annál, akit szeretett, észrevette, hogy nemcsak elfordult tőle, hanem vissza is utasította. A leány azonban nem hagyta abba a dolgot, igyekezett megkettőztetett odaadással megsemmisíteni e közönyösséget. Mikor azután egy szép napon belátta, hogy ez odaadás vált legnagyobb ellenségévé s megvetést keltett fel, nem törődést, akkor fájdalom fészkelte haragba tört ki és elvált tőle s véget vetett a köztük fennállott, édes viszonynak.

A bánat keménynyé és gonoszszá tette, rettenetes keserűség fészkelte lelkébe; nem sirt, de elfojtott könnyei elmérgesíték egész kedélyét. Nemsokára egy legyőzhetetlen rettegés is járult lelki állapotához, egy folytonosan növekvő aggodalom, hogy anyává lesz. Sokáig ámitotta magát e tekintetben, de az igazság végre feltartóztathatlanul győzött. Ekkor fejtette magában, hogy szegényét lehetőleg titkolni fogja. Es ifjúi ereje teljével sikerült eltitkolni az igazat, igen sokáig, még saját atyja előtt is, még egy napon, midőn künn dolgozott a szántóföldön, pusztán kétségbeesése által tartva fenn, egyszerre csak a földre rogyott és az atya előtt egyszerre minden fel volt fedezve.

hogyan egy éven belül kiköltözzenek, egy újabb elbocsátási okirat kiállításáért kell folyamodniok, amennyiben ki óhajtják kerülni a ket-tős állampolgárságból eredő netaláni joghátrá-nyokat.

Csehek kirohanása.

— június 24.

Nem első eset, hogy az osztrák delegá-ozcióban a külügyi vitába belpolitikai és köz-jogi kérdéseket osepésznek be. Az osztrák delegáció nemzetiségi képviselői közül az if-ju csehek és szlovének itt ismétlik a maguk baját, igen jól számítván arra, hogy ez a szláv irredentizmus a külügyi kérdések kö-penyében könnyebben magára vonja Európa figyelmét.

Igy történt ez tavaly és tavaly előtt, de a cseh és egyéb szláv aspirációk emlegeté-ése, a nyilvános panasz nyomtalanul hang-zott el. Mi sem indultunk meg valami na-gyon, hiszen nekünk Ausztria belső ügyeihez semmi közünk. A mi érdeklődésünk ott kez-dődik, a hol a cseh urak dühe Magyarország határait kezdi érinteni.

Mert nagy száka ám az ő szemükben a mi alkotmányunk, nincs nyükre az egész dualisztikus alapon álló kiegyezés. Irigylük szabadságunkat, irigylük önrendelkezési jo-gainkat, irigylük fejlődésünket, a monarchia külső ügyeibe való befolyásunkat. Ezért, csakis ezért ellenszik azt a külpolitikát, melyet a magyar Andrássy inaugurált s a melyet a jelenlegi közös külügyminiszter is poli-tikájának alapjául vallott.

Nem hiszünk mi sem Heroldnak, sem Káftánnak, sem Paczáknak az őszinteségében, midőn a monarchiának olyan politikát követelnek, mely azt teljesen elszigeteli. Nem hihetünk amaz érvelés őszin-teségében, hogy Ausztria a hármas szövetség-ben csak Németország érdekeinek az uszály-hordozója, hogy ez a hármasszövetség csak Németországnak hasznos, mert mindez a fegy-verkezés és szövetekezés azért van, hogy Né-metország Elzász-Lotharingiát megtarthassa.

Nem hiszik ők ezt maguk sem, hát hogy hinné el azt nekik más?

Ennek a nagy ellenzékiségnek, a mely-nek éle minden uralkodó tényező ellen irá-nyul, egyetlen rugója az elkeseredettség, a miért a dualizmust nem tudják trializ-musszá alakítani, rátevén szent Venczel

koronáját Ferenc József királyunk fejére. — Ezért gyűlölik az osztrák-né-metet, gyűlölik a magyart, az olaszt, a len-gyelt; idebent nem keresik másnak, mint az irredentista szlávoknak szövetségét és rokon-szenvét, kifelé pedig keresik Oroszországnak és barátainak barátságát.

Csehország önállósága a czél s e czél érdekében szövetkezzenek a pokollal is s gyű-lölnek mindenkit, a ki e nemzeti törekvés ut-jában áll.

Hát szép dolog ez a nemzeti felhevülés, de nem való a delegációba s nem való arra, hogy komolyan vétessék. Nem fognak ennek őszinteségében bizni sem az oroszok, sem a francoziák, mert igen jól tudják, hogy mihelyt Csehország elérte czélját, jobban fog félni Oroszországtól, mint a pokoltól. Nem oly vak az a három cseh delegatus, hogy ne látná Lengyelország példáját.

Be kell azonban vallanunk, hogy ez a cseh színjáték igen jól volt rendezve. A há-rom szereplő megtette a magáét. A delegá-ozcióban nagy figyelemmel hallgatták őket, sőt megtörtént az a szokatlan dolog, hogy Go-luchowsky közös külügyminiszter, Ho-henwarth, Zaleski, Badeni gróf és mások odamentek Heroldhoz s üdvözölték őt okos beszédéért. Pedig e beszédnek is csak a dualizmus és a hármasszövetség ellen irányult az éle.

Ez mindenestre nagy siker a szónokra nézve, de azért nem hisszük, hogy akadjon Ausztriában olyan politikus, ki az általuk ajánlott politikai irányt elfogadná. De ha el is fogadná: még akkor mindig itt van Ma-gyarország. Sem a dualizmust, sem a hármas-szövetségi politikát Magyarország akarata és beleegyezése nélkül megváltoztatni nem lehet. Sok viz fog lefolyni addig a Moldván, míg a 67-iki kiegyezés kapcsait az ifju csehek szét-törhetik s a hármasszövetségből az elszigetelt-ség politikájára kényszerítik a monarchiát.

Csináljanak a csehek Ausztriában a mit akarnak, vivjanak ki maguknak külön joga-kat, szaporodjanak, gazdagodjanak, emelkedje-nek, mi nem fogjuk jó sorsukért megirigyelni, a mint azt ők teszik velünk; de a kezüket ki ne nyujtsák a 67-iki kiegyezésre, mert az már a mi territoriumunk is. Eddig terjed a barátság, ezentul nem.

Egyébként a történeti igazság kedvéért is konstatálnunk kell, hogy a három ifju-cseh

politikus kirohanása nem zavart meg nyugal-munkban. Az ellenünk való kifakadásokat, az irigység epés kitöréseit nem vesszük figye-lembe. El vannak keseredve, ennyi az egész. Elmúlik a delegáció s a szép beszédnek egyetlen egy hangja sem marad meg fülünk-ben.

IDÓJÁRAS.

Légyemés: reggel 7 órakor 763.3 milliméter, déli-tán 2 órakor 762.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óra-kor C° + 21.3, délután 2 órakor C° + 24.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 1. délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután többnyire bo-rult. Csapadék az azóbbi 24 órában: 3 milliméter.

A tanítóegylet jubileuma.

— Programm. —

Az „Aradvidéki Tanítóegylet“ 1895. évi július hó 9., 10. és 11. napjain megünnepe-lik működésének huszonötödéves jubileumát.

Ez ünnepélyre egyesületünk érdemes tag-jait, Aradváros és Aradvármegye területén működő kartársakat, a hazai társjegyesleteket úgyszintén a „Magyarországi Tanítók Orszá-gos Bizottságának“, az „Eötvös-alap“ és a „Délmagyarországi Tanítóegylet“ igen tisztelt tagjait, valamint Aradváros és Aradvármegye n. é. közönségét, a tanügy barátokat tisztelet-tel meghívjuk.

Aradon, 1895. június hóban.

Az „Aradvidéki Tanítóegylet“ nevében:
MADAI MÁTYÁS, MAURER MIHÁLY,
egyleti elnök. egyleti titkár.

Az „Aradvidéki Tanítóegylet“ jubiláris közgyűlése, a „Magyarországi Tanítók Orszá-gos Bizottsága“, az „Eötvös-alap“ és a „Délma-gyarországi Tanítóegylet“ közgyűlései alkalmából lefolyó ünnepek sorrendje.

I. nap. (Július 8-án.)

A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ prog-rammja Uj-Aradon.

1. Az „Délmagyarországi Tanítóegylet“ megérkezik d. n. 3¹/₂ órakor Uj-Aradra, fo-gadtatás, bevonulás és elszállásolás.

2. Délután 6 órakor a „Délmagyarországi Tanítóegylet“ az ujaradi leányiskolában meg-tartja előértekezletét.

3. Ismerkedő-összejövetel a „Délmagyaror-szági Tanítóegylet“ részéről este 8 órakor az uradalmi sörccsarnokban Uj-Aradon.

II. nap. (Július 9-én.)

1. Az „Országos bizottság“ és az „Eötvös-alap“ tagjai megérkeznek reggel 6 órakor Aradra, fogadtatás és elszállásolás. Ugyanezen

Az öreg nem zúgolódott, nem tett szem-rehányásokat, hanem elsapadt és valamit mo-tyogott maga elé, mit a leány nem érthetett meg. Azután ágyba fektette a szerencsétlent és egy székre ült az ágy mellett s némán mereszté szemét a szép leányra. Egy hosszú komor óra telt el, anélkül, hogy egyikök is egy árva szót ejtett volna ki, vagy szemek találkoztak volna. Kerülték egymás tekintetét. Végre Karr felállt és unalmas, közönyös hangon, mintha megkezdett társalgást folytat-na, így szólt:

— Nos, és ki volt?

Egy egész óra múlt el, míg Krisztina vá-laszolt e kérdésre. Arcza eltorzult, mint va-lami nagy fájdalom alatt s végre nagy erő-feszítéssel kényszeríté ajkaira e szavakat:

— Erik Olson Skatenból!

— A gazdag Erik Olson! — tört ki Karr.

Krisztina igenlőleg bólintott fejével.

— Hahaha! Így tett!

Aután néhány perozig gondolatokba me-rülve járt fel s alá a szobában s végre le-vette fegyverét a falról és eltávozott.

Mikor az öreg Karr már az ajtonál volt Krisztina félig felemelkedett ágyában, hogy visszahuzza atyját, de kimerülten hanyatlott vissza vánkosaira. Oly boldogtalannak és sze-rencsétlennak érezte magát, hogy nem volt ereje büszkének lenni.

Egy óra múlt el és már este volt, mikor az öreg visszatért. Krisztina aludni látszott, mert teljesen mozdulatlanul feküdt, de mi-kor az öreg közelebb lépett az ágyhoz, látta

hogyan leánya tekintete kérdőleg és vizsgálódva tapadt reá. Az öreg megértette a tekin-tetet és elfordulva a szoba másik szegletében telepedett le.

— Nem segíthetünk a dolgon, — mondá végre, torkát reszelve, hogy hangja tisztább legyen. Azt mondja, hogy nem ő a hibás, hogy te vagy oka mindennek. Tehát te hit-ted egy perozig, hogy a gazdag Olson Erik nőül vesz egy oly szegény leányt, mint te, ... folytatá az öreg gunyelt mosolyal.

E szavakból felismerhette Krisztina szeren-csétlenségének egész súlyát — soha sem volt oly nehéz szegényének tudata, mint éppen e perozben, mert látta, érezte, hogy élete alapos-tól fel van forgatva. Atyja a fentebbi sza-vakkal elébe vázolta ama nyomornságot, ama szegényt és szerencsétlenséget, melyet egy gyermek okoz anyjának, akit nem jegyeztek el, és akinek az oltárnál senki sem esküdött örök hűséget. Es e perozben a szerencsétlen nő keserves sirásra fakadt s zokogva ejtette ki e szavakat:

— Bocsáss meg! Én ... én nem tehetek róla!

Az öreg még soha sem látta sirni leányát s egészen megindult, ellágyult. Oda ment az ágyhoz és kérges, reszkető kezével gyöngé-den simította meg gyermeke haját.

— Na látod, gyermekem, suttogá szeli-den, ami megtörtént, az megtörtént, senki sem változtathatja meg. Senki sem vett volna téged nőül, mert szegény vagy és ez az eset, ugyhiszem egyszer mégis bekövetkezett volna.

Az ember sorsát el nem kerülheti, már ez így van e világon. Megtörtént, most már hiába küzdessz a sors ellen. Az esett meg, aminek minden bizonynyal meg kellett történnie.

Es részben, hogy megvigasztalja gyerme-két, s részben, hogy gondolatait arra az ősvényre terelje, amelyen eddig haladt, to-vább motyogott az öreg, rábeszélvén gyerme-két, hogy alázatosan adja meg magát sorsá-nak, amiként ő maga hagyott fel minden re-ménynyel s megadta magát a szegénységnek és nélkülözéseknek.

Két nappal ezután született János. Az élet a kis kunyhóban tóban belesökkent a régi ke-rékvágásába, egy kissé szegényesebben ugyan, mert egy harmadik száját is etetni kellett és Krisztina nem volt már többé oly erős és munkaképes, mint régebben s nem élénkíté fel frissességével és vidám kedélyével a szegé-nyes otthont. Osendes, zárkozott és melázó lett s szegyenkezve kerülte az emberket, meghuzta magát egy szögletben, tépelődve ama gondolattal, hogy mindnyájan az ő szé-gyenyével foglalkoznak.

A gyermek iránt keserű érzellemmel visel-tetett, mely gyakran eredményezte a kemény elbánást.

Mikor azonban a kicsi aludt, órákig elült a szegényke mellett és kívánta, gondolataiba merülten, hogy bárcsak meghalna és elte-metné. A gyermek atyjára most már csak gyű-lölettel gondolt.

(Folytatása következik.)

a napon érkeznek meg a különböző vonatokkal a társaságok kiküldöttjei és az „Aradvidéki Tanítóegylet” tagjai is.

2. Átvonulás Uj-Aradra, a hol a „Délmagyarországi Tanítóegylet” délelőtt 9 órakor megtartja XXIX. közgyűlése alkalmából diszgyűlést a városháza nagytermében.

3. Délután 4 órakor gyülekezés Aradon a templom-utcai polgári fiiskolában; Uj-Aradon pedig a Szentháromság-téren. Kivonulás az aradi 13 vértanu vesztőhelyére; az emlékek megkoszorúzása után bevonulás Aradra a szabadságharosi emléktárgyak ereklyemuzéumának megtekintésére.

4. Az „Országos-Bizottság” délután fél 6 órakor megtartja előértekezletét Aradon a templom-utcai polgári fiiskola disztermében (I. emelet)

5. Ennek végeztével ugyanott megtartja az „Aradvidéki Tanítóegylet” előértekezletét.

6. Este 8 órakor Uj-Aradon a „Szülő”-hez címzett nagy vendéglő kerthelyiségében a „Délmagyarországi Tanítóegylet” zártkörű táncvizsgálma. Az Aradon maradók pedig a Szabadság-téren levő Dobránszky-féle kerthelyiségben ismerkedő összejövetelt tartanak.

III. nap. (Július 10.)

1. Aradon fél 8 órakor kezdődik az „Országos Bizottság” és az „Eötvös-alap” közgyűlése a templom-utcai polgári fiiskola disztermében (I. emelet.) Innen kivonulás a Szabadság-térre 11 órakor.

2. Uj-Aradon a „Délmagyarországi Tanítóegylet” fél 8 órakor a városháza nagytermében megtartja beszámoló közgyűlést; a gyűlés után testületileg átvonulnak Aradra a Szabadságtérre; megérkezés 11 órakor.

3. 11 órakor a jelenlevő egyesületek megkoszorúzzák a tizenhárom vértanu emlékszóbrát a Szabadság-téren; innen felvonulás a városházára.

4. 12 órakor a városháza disztermében az „Aradvidéki Tanítóegylet” jubileuma, diszgyűlés.

5. A diszgyűlés után 1 órakor valamennyi résztvevő a városháza előtt készen álló lóvasuton kivonulnak a Városligetbe, ahol társasbéd lesz. Egy teríték ára itallal együtt 1 frt 50 krajczár.

6. Társasbéd alatt és után sétahangverseny a Városligetben.

7. A „Délmagyarországi Tanítóegylet” programja ezen délutánra: Aradváros nevezetességeinek megtekintése.

8. Este 8 órakor Aradon a Városligetben zártkörű táncvizigalmat rendez az „Aradvidéki Tanítóegylet”.

IV. nap. (Július 11.)

1. A vendégek elutazása vagy csoportonkénti kirándulások és pedig:

a) Mezőhegyesre az ottani mintagazdaság és ipartelep megtekintése.

b) Világosra, az 1849. évi fegyverletével színhelyére, a világosi várrom megtekintésére.

c) Menyházára az ottani fürdőhely szép környékének megtekintésére.

d) Gurahonczra az ottani ipartelep és vasuti építkezések megtekintésére.

(A kitöltött kirándulási-igazolvány előmutatására ezen kiránduló helyekre és vissza mérsékelt menetjegyeket válthatnak a kirándulók az aradi és osanádi vasutak jegyváltó-állomásain.)

e) Mária-Radnára a fogadalmi hely, a Solymosivárron és Lipppa környékének megtekintése.

2. Délelőtt 10 órakor Aradon a vármegyeház ülésstermében az „Aradvidéki Tanítóegylet” megtartja XXVI. rendes közgyűlést, melylyel az összes finnségek befejeztetnek.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Június 25. —

Változó felhőzet. — Hőszűrés. — Eső. — Széles.

Két diszoklevél.

— Saját tudósítónktól. —

Az aradi kereskedő ifjak közművelődési köre a vasárnap délelőttjén egy régi erkölcsi tartozását róta le két tagjával szemben, kik ugy tényleges működésökkel, mint személyeknek az irányadó körökben való erkölcsi súlyá-

val mindenkor oda törekedtek, hogy az aradi kereskedő ifjak közművelődési körét minél magasabb színvonalra emeljék.

Abrai Lajos, az aradi kereskedelmi akadémia igazgatója és Weisz Sándor, aradi nagykereskedő az a két ember, kinek Tedeschi Viktor egyesületi elnök vezetésével álló és az egyesület tisztikarából alakult küldöttség diszoklevelet adott át, mint az egyesület örökös tiszteletbeli elnökének, illetőleg társelnökének.

Először Abrai Lajosnál tisztegett a küldöttség, melynek Tedeschi Viktor elnökön kívül tagjai voltak: Wechsler József, Barth Lajos, Ladányi Arnold, Adler Andor, Marku Traján, Grosz, Rosenberg Miksa dr, Keppich Zeigmond, Weinberger János és Koztka Mihály.

Tedeschi Viktor rövid szellemes beszédében méltatja azon érdemeket, melyeket Abrai Lajos különösen a kereskedelmi szakoktatás terén szerzett és lelkes éjének kíséretében átnyújtja a jegyzőkönyvi kivonatot, mely Abrai Lajosnak örökös tiszteletbeli elnökké történt megválasztását dokumentálja.

Abrai Lajos meghatva fogadja a nagy kitüntetést, de zavarban van, mert érzi, hogy nem szolgált rá.

Ha ezen a téren sikeresen fáradozott is, az érdem számba nem mehet. Ő csak egy kis részét törlesztette azáltal le azon nagy erkölcsi adósságnak, melyet ő és az egész tanári kar vállalt el a kereskedelmi testület és illetve a kereskedők összeségével szemben akkor, midőn ezek áldozatok árán a palotát emelték.

Tudja, hogy a kereskedők ezen áldozatukért jogosan ellenszolgálatot kívánnak és ő törekszik is, hogy az ifjuság ozéltudatos, hazafias nevelése által ezen jogos kívánatoknak szerény tehetségéhez képest eleget tegyen.

Beszéde végén azt mondja, hogy ő ezen diszoklevelet, mely legszebb emlékei közé tartozik és melyet örökké a legnagyobb becsben fog tartani és megőrizni, csak úgy fogadhatja el, ha az a szimbóluma lesz azon kapocsnak, mely őt mindjobban a keresk. ifjak közm. köréhez illetve a kereskedő ifjakhoz, a jövőbeli reményteljes kereskedőkhöz fűzi.

Abrai Lajostól a küldöttség Weisz Sándorhoz ment, hol az okmányt ugyancsak Tedeschi Viktor nyújtotta át pár hangulatos szó kíséretében.

Weisz Sándor válaszában különösen azt fejtette ki, hogy ez a váratlan kitüntetés csak ösztönölni fogja őt folyton arra, hogy minél hathatósabban működjen a kereskedő ifjak körének érdekében.

A diszoklevéllel kitüntetett két tag ezzel a ténnyel csak szorosabban kapcsolódott az egyesülethez, melynek mindenkor csak diszére szolgálnak.

A „nagyleányok” vizsgálja.

Arad, június 24.

A „nagy leány” fogalma a hosszú ruhával, s az utolsó elemi iskolai vizsgával kezdődik.

Első esetben a nagy világ, másik esetben maga a vizsgázó kicsi lányok szokták azt mondani: — Nagy lány vagyok.

Természetesen. A negyedik elemi osztály után már a „polgári” követkesik, ezután a dolos farniente, amihet már csak egy lépéske a — menyasszonyság.

Igy képseli est minden leány, amikor felvessi a negyedik elemi osztály vizsgájához szükséges új ruhát, és ünnepélyes arszot.

Komolyan foglalják el helyeiket a smirglipapírossal, ozitrommal tisztára mosott padokban, amelyeket kocsikerék nagyságu virágcsokrok díszítenek, s vizslaszemmel kacsintanak a háttérben isszó mamácska, nővér, vagy ismerős felé, mintha azt mondanák: —

— Ne féltsetek ti engem, tudok én mindent!

S aztán várnak, míg a kisasszony felhívja őket, hogy elmondják Ejszakamerika legnagyobb folyójáról, hegyéről a hasznos tudnivalókat, s

szerény véleményüket a földgömb függőleges tagsultságának helytelensége felett.

Akit fel nem hívnak, az kapasszkodik a levegőbe, s kicsi ujjával olyan „kéredskedést” visz végbe, hogy még.

Az elcsicszergett szavallatok után következnek az ének, a vizsgabistos ur sárbeszédje s azzal vége.

A kis leánykák kapnak egy édes puzit a mamától, a „kisasszonytól” — ráadásul két hónapi szűnidőt, s a — nagy leányi címet díjmentesen.

Mire a készimunka kiállításhoz érnek a mamával, ezalatt már elképzelik a völegényt is, természetesen feketebajuszosnak, s parázs szeműnek: mert — mint tudnivaló — bajuszatlan, s kétes-színű szemmel rendelkező urak sem ideálok, sem völegények nem lehetnek.

A készimunkakiállításon sorra mutogatják tárgyaikat, himzéseiket, melyekben a mamák rendszerint ráismernek a saját munkáikra. A kicsi „nagy leány” aztán csodálkozik, hogy nem tűnhetik fel a mamának az ő himzésük, amikor az egyik egy herczig partdeklit, a másik meg egy finom művü — papucs.

Az aradi templom-utcai elemi iskola negyedik osztályában tegnap hány ilyen kicsi „nagy leány” szive vert hangosan az évi zárviissgálat alatt mikor a hallgatóság soraiban megpillantotta a bambán báméskodó diákot, akinek arca az ő ártatlan szemében a nagyok és dicsők fényével tüköröződött vissza, s aki a jövő egyetlen „ő”-jeként van hivatva szerepelni.

HRYLÖS.

HIREK.

Június 25. Kedd. Róm. kath. naptár: Prosper. — Protestáns naptár: Prosper. — Görög-keleti naptár (június 13.): Aquilina. — A nap két 4 óra 6 perczkor, nyug-szik 7 óra 59 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsöny-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hír. Goldis János nagyváradi gör. keleti püspöki helynök Aradon tartózkodik a román seminárium vizsgáinak felülbírlása végett.

— A vármegyeház kibővítése. Aradvármegyegye közgyűlése már régebben kimondotta, hogy az aradi megyeházát kibővítik, s illetve hogy az épületet a modern kor igényeinek megfelelőleg átalakítja. Ezért Szathmáry Gyula alispán ártirt Salacz Gyula polgármesterhez, hogy az az igazságügyi palota kérdését napirendre vegye, az ügyet mielőbb lebonyolítsa. Ez által a törvényszéki épület a megye rendelkezésére állván, a megyeház átalakítása a megvalósulás stádiumába juthat.

— Az aradi orvos körletek. Arad város közgyűlése a közegészségügyi bizottság előterjesztésére kimondotta, hogy a tisztí orvosi körleteket megváltoztatja, s e téren újítást hoz be. A tisztí főorvos Pogany Lajos dr, most a határozattal szemben előterjesztést tett a polgármesternek aziránt, hogy a régi orvosi körletek visszaállítását hozza javaslatba a közgyűlésnek, mivel azok gyakorlatilag sokkal inkább beválnak.

— Áthelyezett kir. alügyész. Mint a hivatalos lap vasárnap számában olvassuk, s m. kir. igazságügyi miniszter Mészáros Tivadar aradi kir. alügyészt a budapesti kir. ügyészséghez helyezte át. A távozóban a helyi társadalom egyik rokonszenves tagját veszíti el.

— Az eladott légszeszgyár. Az aradi légszeszvilágítási részvénytársaság — mint már irtuk — a birtokában lévő gyárat egy belga-francia részvénytársaságnak fogja átadni. Az eladás hivatalos megszavazását ozéző közgyű-

léését a részvényesek június 29-én fogják megtartani Bonts Döme kir. tanácsos elnöksége alatt.

— Az aradi hírlapírók és írók köre tegnap délután Brankovics György elnöksége alatt választmányi ülést tartott, amelyen új tagokul felvették: Barabás Béla dr., Csik János, Hoffer Géza és Bónaszéki Gusztáv. Az ajánlottakat a választmány egyhangúlag és rendezetagnak vette fel.

— A király adománya. A király a nagy-laki gör. kel. szerb egyházközségnek temploma és iskolája felépítésére magánpénztárából 100 frtnyi segílyt adományozott.

— Huszszredik látogató az ereklyemúzeumban. Tóth Ferenc az aradi ereklyemúzeum-felügyelője a következő statisztikát küldte hozzánk: 1000-ik látogató volt: Gyulai Gaál Imre, (Arad), 2000-ik Zöldy Rózsi (Arad), 3000-ik Heller Sámuel (Arad), 4000-ik Virágh Lajosné (Arad), 5000-ik Prigl Judit (Battonya), 6000-ik Nagy Miklósné (Borosber), 7000-ik Prámer Lujza (Körös-Ladány) 8000-ik Bálint Mihály (Kovaszinoz), 9000 Lázár Berta (Arad), 10.000 Abrai Lajosné (Arad), 11.000-ik Gaál Olivér lelkész (Jászó), 12.000-ik Kosányi A. István (Budapest), 13.000-ik Aldorffén os. és k. törzs orvos (Kisbér), 14.000-ik Kállay László (Pankota), 15.000-ik Lános Károly (Versecz), 16.000-ik Atzél Péter orsz. képviselő (Arad), 17000-ik Lusztig Mórné (Arad), 18000-ik Kovács Andor (Makó), 19.000-ik Remetey F. Károlyné (Arad), 20.000-ik, Dr. Fáy Samuné (B-Csaba).

— Vizsga és junális. Tegnap volt a zsigmondházi községi iskolának évről évre vizsgálója, melyen a német és oláh anyanyelvű tanulók a legtisztább magyarsággal vizsgáztak le. Az érdem Kovács Ferenc tanítóé, ki a német és oláh gyermekeket annyira megnyerte a magyar nyelvnek, hogy azok magyarul tisztábban és folyékonyabban beszélnek mint anyanyelvükön. Az Aradról és vidékről egybegyűlt vendégek valóságos el voltak ragadtatva, mikor Petőfi és Arany költeményeit és a magyar hazafias dalokat hallották az idegen anyanyelvű tanulóktól előadni. A vizsga után a „Petőfi“ csárdában az elemi iskola junálisra volt, melyen a német és oláh kis nebulók jókedvűen, tüzzel járták a csárdást, sőt meg is újrátatták a cigánynyal. Este 8 órakor lefújtak nekik ekkor kezdődött a nagyok mulatsága, mely egészen a hajnali órákig tartott.

— A megjutalmazott Kölcsey egyesület. A vallás- és közoktatásügyi miniszter figyelmét a vidéken működő kulturális egyesületekre is kiterjeszti. Így az aradi Kölcsey-egyesületnek magyarosító törekvését és magyar dalárdáknak a vidéken való szervezését méltánylandó, 100 frtot küldött az egyesületnek.

— Új ügyvédjelöltek. Laukó Dombó szarvasi, Gergely Sámuel és Frank Antal gyulai illetőségű ügyvédjelöltek az aradi ügyvédi kamara lajstromába folytatónak felvették.

— A morodai dákó-román triumvirátus. Hetek óta foglalkoztatja már az aradi kir. törvényszéket a morodai magyar és államellenes izgatás. A vizsgálat, melyet a legnagyobb eréllyel és szigorral Köllér János törvényszéki vizsgáló bíró vezet itt és a helyszínen, sok újabb érdekes adatot adott a büntető törvény kezébe. Mindenek előtt érdekes tény az, hogy Kosztin Péter, ez a közönséges oláh tanító, ki az „Aradi Közlöny“ szerkesztőségének írt, és akkor közzölt levél legjobban karakterizálta magát, megtagadta a vizsgálati jegyzőkönyv aláírását, mivel ez magyarul nyelven volt írva és követelte, hogy azt oláh vagy német szövegezéssel adják elébe.

A helyszínt vizsgálat alatt ugy Kosztin Péter, valamint Herecz István kihívó magukviselésével tüntettek, sőt Herecz István azt is követelte. — egy 1868-ban kelt törvény alapján — hogy vallomását román nyelven vegyék jegyzőkönyvbe. A vizsgálat alatt egy érdekes dolog történt. Azt kérdezte a vizsgálóbíró a vádlottaktól a pápa jelenlétében, ki magát magyar bárátnak tüntette fel a hecz alatt, — hogy kitől tanulták a lázító dalokat? Erre ugy Kosztin mint Herecz egyértelműleg kimondták, hogy azokat a pópától magától és annak Emilia nevű leányától — kik azokat együtt s előttük énekelgették — tanulták. A pápa, a nagy magyarbarát rendkívül zavarba jött erre a vallomásra és zavarában szinte értelmetlenül mekegett. Az ügy minden esetre érdekes és kíváncsatos volna, hogy a lehető legnagyobb eréllyel büntessék ezeket a minden izökben hazafiátlan embereket.

— Új írásszakértők. A m. kir. igazságügy-miniszter az aradi kir. törvényszékhez írásszakértőül: Abrai Lajos kereskedelmi, Niedermayer Tóbiás polgári iskolai igazgatókat és Mádai Mátyás tanárt nevezte ki. Az illetők az esküt az aradi kir. törvényszék teljes ülése előtt már letették.

— Katonai gyakorlat az állomásnál. Az aradi házi ezred minden évben egyszer megtartja a waggonokba való gyors beszállási gyakorlatot. — Katonai műkifejezése ennek a gyakorlatnak az „einwaggonierung.“ — E hó 27-én tartja ezt a gyakorlatát a 38-ik gyalogezred, hogy a legénység esetleges mozgósítás esetén kellő gyorsasággal tudjon a waggonokba felezállani.

— Az „ellátott“ rendőrbiztos. Családi háj-lékában hódolt a „literibus et virtuti“ elvének. Rác István aradi vizsgáló fávágó, amidőn benyitott hozzá egy rendőrbiztos, felelősségre vonván őt, miért nem jelentette be a lakását kellő időben a rendőrségnek. O a felszólítást — ugy látszik — kötekedésnek vette, s mámoros fejjel nekiment a rendőrbiztosnak, s annak alaposan ellátta a baját. A rendőrbiztos később egy rendőrral tört vissza Rác István lakására, honnan nagy küzdelem után a rendőrségre szállították őt. Most nyolcz napig ülni fog a rendőrvető Rác.

— Új szivarok. A hivatalos lap jelenti, hogy július 1-én tíz új havannaszivarfajt hoznak a különlegességi trafikokba. E szivarok között a legolcsóbb lesz a Conchass de Regalo, darabonként tizennyolcz és fél krajczár, legdrágább lesz a Ministeriales, darabonként hatvan és fél krajczár.

— Elfogott szőkevény. Pálfi Viktor szigetvári születésű mészáros segéd Aradról, a gazdájától Schneider Ferencztől felvett 14 frt 50 kr. előleggel, és egy társának ünneplő ruhájával megszökött. Az aradi rendőrség körözése folytán a Makón bujkáló szőkevényt a rendőrség elfogta s tegnap este Aradra kísértette.

— A zenebohóc pénze. Ha zeneszerző munkatársunk volna, kuplét iratnánk Morgenroth Miksáról, az aradi csirkusz zenebohócáról, az ő übereszherjéről. Ennek hiányában azonban silány prózában konstatáljuk, hogy a zenebohóc ur kabátjából tegnap este ellopták a pénztárcáját. A jóképű bohóc arcz siró figurává vált a rendőrség előtt, amikor az esetet előadta. Gyauja Schwarcz Sándor csirkuszi alkalmazottra irányul, aki most került ki az aszódi javítóintézetből.

— Megszökött gyárigazgató. Egerben nagy szenzációt kelt az egri sörgyár részvénytársaság vezérigazgatójának, Grünbaum Józsefnek szökése. Az egri sörgyárt Grünbaum József és szintén vele szökött testvére, Sándor alapították s mikor a gyár bukófélben volt, ahhoz a nem ismeretlen módhoz folyamodtak, hogy átalakították részvénytársasággá. Grünbaum József lett a vezérigazgató, a ki azután nyakra-tőre csinálta az adósságot, hogy mentől több pénzt szedjen össze. Mikor már

elég pénze volt, megszökött az öcsésével együtt és eddig talán már Amerikában van. Több mint 150 ezer forinttal károsította meg a hitelezőit, de ez az összeg valószínűleg még növekedni fog, mert Grünbaum, mint már eddig is kiderült, sok hamis váltót hozott forgalomba.

— Egy millió forint kiosztása. Königs-warter Hermann báró, atyjának ismeretes végrendelete értelmében egy millió forintot adott jótékonyági célokra. Königs-warter báró ügyvédje a napokban értesítette a bécsi jótékonyági egyleteket, hogy július hónap 29-én vegyék fel a pénzeket, amelyek reájuk esnek. A báró határozata szerint tizenkilenc jótékonyági egyesület összesen 800.000 forintot kap. A többi 400.000 forintot egy bécsi gyermekkorház építésére fordítják. A korházba vallásra való tekintet nélkül fogják a betegeket felvenni.

— Jégvihar. A Komárommegyei Szomód községből írják, hogy tegnap délután óriási jégvihar dühöngött a községben. Galamb-, sőt tyuktojás nagyságu jégdarabok estek vagy 20—25 percig. A kár igen nagy, mert a vihar a vetést egészen tönkretette.

— Méregkeverő asszony. Franciaországból Lilleből írják, hogy egy Hautvast nevű asszony megmérgezte az urát és az első házasságból származott négy gyermekét. Tettenek oka féltékenységre volt. A méregkeverő asszonyt elfogták.

— Félmillió érem-lopás. Brüsszelből telegrafálják: A dünkircheni múzeumban óriási éremlopás történt. Hetezáz darab régi arany-pénzt loptak el, melynek értéke félmillió frank.

— A betegember tragédiája. Serfőző József a budapesti államvasutak kocsiöntartó műhelyének munkása, főbe lötte a szeretőjét: Nyirkos Józsefnek, aztán öngyilkosságot követett el. Serfőző néhány év óta vadházasságban élt Nyirkosnéval s míg munkabíró ember volt, nem is volt baja az asszonynak. — Nemrégiben azonban nyavalya esett a lábába, megbetegedett és ki kellett állania a munkából. Ettől fogva minden napos volt házában a pörpatvar. Nyirkosné el is határozta, hogy nem gondozza tovább a beteget, s ma hazakart a szántitást Serfőzőt a vidéki rokonaihoz. A beteg embert ez annyira elkeserítette, hogy halálnak szánta az asszonyt is, meg magát. Tegnap hajnalban még aludt az asszony, amikor Serfőző oda lopódzott az ágyához s főbe lötte, aztán a maga halántékának szögezte a revolvvert s a lövés után nyomban holtan rogyott össze. Az asszony sebe életveszélyes ugyan, de ugy lehet, hogy fölgyógyul.

— A bécsi liberálisok szervezkedése. Most, midőn a bécsi községválasztás felosztásával az új választások közelednek, a központi választmány és a német haladópart végrehajtó-bizottsága felhívást intéz Bécs polgáraihoz, melyben egyszersmind elmondja a haladópart egész programját. A haladópart első sorban feladatának tartja a béke helyreállítását, mert a haladás fanatikus ellenségeinek eddig folytatott küzdelme lehetetlenné teszi a város felvirágozását. A polgárok válasznak most — ugymond — akarják-e továbbra is a várost károsító, fejlődését végpuasztulással fenyegető állapot fentartását, mely már az autonóm kormányzás megszakisításához vezetett, vagy visszaxivánják a régi békés, egyetértő munkásságot. Ezért szólítja fel a polgárságot, tömörüljön a választások idejére s adják szavazatukat oly férfiakra, a kik biztosítékot nyújtanak, hogy Ausztria és Bécs szabadságát, haladását, csendes és békés fejlődését előmozdítják. A felhívást Richter dr. és Vogler dr. írták alá. A liberálisok ezuttal teljes erővel indulnak neki majd a választásoknak.

— Hirtelen haragu főhadnagy. Bécsből jelentik a következő esetet: A Károly kir. herczeg nevét viselő 3. számú gyalogezred tegnapelőtti Neuwaldegg környékén tartott gyakorlatán Exner Emil főhadnagy kardjával öt ször rávágott egy kőszemberre, a fejére és a vállára ugy hogy elöntötte a vér és a juitan öszserogyott. A katona szabályellenességet követett el, ezért büntette meg iszonyuan a főhadnagy. Exner főhadnagy a hadgyakorlat során megparancsolta az illető közlegénynek, hogy szaladjon el az általa vezérelt század tartalékához, azzal a rendelettel, hogy rohamlépésben vonuljon előre. A közlegény, a ki csak néhány hónap óta szolgál, arra kérte a főhadnagyot, hogy küldjön el

más katonát, mert ő nagyon fáradt. Ezért vágta össze a főhadnagy; egy kardvágása az ember fejét érte, négy a karjait, melyeket védőleg fölemelt. Egy orvosnövendék önkéntes kimosta a bekötözött sebeit, az egészségügyi vitéz pedig a kórházba szállította. Exner főhadnagyot mindjárt a gyakorlat után hallgatta ki az ezredes. A főhadnagyot azzal mentik, hogy hirtelen haragú ember.

— Egy örült levele a főrendiházhoz. Titoktartás ügyben folytat az ottani vizsgálatot a debreczeni rendőrség az ottani kórházak ellen. Valamelyikből ugyanis egy elmebeteg levelet intézett a főrendiházhoz, elpanaszkodván, hogy kegyetlenül bántanak vele. A levél következőleg kezdődik:

„Kelt levelém Debreczenbe, 1895-ben a nagyérdemi porcellán kád forró vizében, óriási izzadság csurgásában és miért tagadnám, országvilág számára.

E hangzatos és sokat jelentő bevezetés után következik a címzés:

„Mélyen tisztelt országvilág!”

Most következik csak maga a tulajdonképpeni levél, tele befejezetlen, érthetetlen és egymással semmi összefüggésben nem álló mondatokkal. Anynyit azonban ki lehet belőle venni, hogy a levélíró a kegyetlen bánásmód miatt panaszkodik. Aláírva nincs senki. Egy forint és tíz krajczár volt a levélhez mellékelve, hogy milyen célra, és a levélből nem tűnik ki. A borítékra a következő címzés volt írva:

„Ő méltósága főrendiházi uraknak, Budapest.”

A levél. Törökországi uraknak, Budapest. A főrendiház-titkára elküldte a debreczeni rendőrségnek, mely vizsgálatot indított, hogy melyik kórházból írták azt a főrendiháznak.

— Egy örült rémtette. Temesvári levelezőnk jelenti: Jorgován Ilie 18 esztendő péklegény pár nap előtt durva megviselése miatt el lett csapva az itteni Meiszler-féle péküzletből s gyalog elkóborolt a közeli Gyarmathá községbe, ahol azelőtt sohasem járt s ott az által tette magát feltűnővé, hogy az utcán játszó gyermekeket üldözte s egyiküket a kutba akarta dobni, amiben még jókor megakadályozták. A községi örök azonban nem bántották. — Tegnap reggel Jorgován a közeli rétén csatangolt, ahol egy Birieszkú Mari nevű éltebb parasz-asszony sarlóval vágta a takarmányt. — Mikor Jorgován az asszonyt megpillantotta, szó nélkül rárohant, kiragadta kezéből a sarlót s a nyakszirtig ható rémitő vágást ejtett rajta, úgy, hogy az asszony rögtön szörnyet halt. A gyilkos azonban ezzel nem érte be, hanem villámsebességgel tovább vágta és szurta áldozatát, úgy hogy mire a közelben dolgozó emberek odasiettek, a szerencsétlen asszony hullaja föl nem ismerhető véres hústömeghez hasonlított. A felbőszült parasztok alig tudták kézrekeríteni a gyilkost, mert az a hus és vérköszvényekkel borított sarlóval és egy kaszával kétségbeesetten védekezett. Ha a csendőrök idején meg nem jelentek volna a helyszínén, a parasztok menthetlenül meglynchelték volna a gyilkost. Kassay vizsgálóbíró és Sternfeld dr. törvényszéki orvos 43 sebet találtak az áldozat testén, melyek közül husz főtétlenül halálos volt. A törvényszéki küldöttek előtt a gyilkos szinte naiv viselkedést tanúsított. A mezőn — nyomond — egy bosszorkány vigyorgott rá és sarlóval súhtott feléje. Erre ő kiragadta a sarlót és egyszer megvágta, de hogy tovább mint történt, arra nem tud emlékezni. Csak azt kéri, hogy ereszszék szabadon, mert munkába kell állania. A gyermekarozó gyilkos első pillantásra örültnek látszik s a borzalmas tettet gyilkossági mániából követhette el.

HYMEN.

Keresztes Gyula szarvasi állomásfőnök vasárnap reggel esküdtött örök hűséget Böhm Laura kisasszonynak, Böhm Alajos, aradi államvasuti főellenőr kedves leányának. Az esketés szertartását Csécs Imre lelkész vezegte az aradi ev. református templomban.

Fránkl Emil pécskai kereskedő a hó 23-án váltott jegyet Nagyszántmiklóson Vogel Náthán leányával, Mariska kisasszonnyal.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A kaszinó közgyűlése. Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta az aradi kaszinó-egy-

let rendes közgyűlését Fábrián László főispán elnöke alatt a kaszinó helyiségében, hol a tagok tekintélyes számban jelentek meg. Az elnök meleg hangú megnyitó beszéde után a titkár felolvasta évi jelentését, mely szerint igen kedvező volt az elmúlt év a kaszinóra nézve, melynek tagjai 861-re szaporodtak, s így már csak a tagsági díjakból is tekintélyes összeg folyt be. Parecz István és Vannay János választmányi, dr. Petkó, Faragó, Junga és Scholoz Gyula rendes tagok elhalálása fölött jegyzőkönyvi részvétben nyilatkozott meg a közgyűlés gyászja. A titkár jelentéseit egyhangulag tudomásul vették, mire a jövő évi költségvetést a következőkben állapították meg: Bevétel 3780 forint, kiadás 3440 forint. A megüresedett választmányi tagsági helyekre dr. Dalnok y Nagy Lajos és Rákóczy Zoltán tagokat választották meg, mire a közgyűlés véget ért.

(*) A Neptun Marosfürdő-részvénytársaság ma délelőtt tizenegy órakor tartja rendes közgyűlését a fürdő társalgótermében. Felhívatik erre a részvényesek figyelme.

MULATSÁGOK.

(=) A magyarvárosi junialis. Egytől-egyig tipikus alakokból áll a magyarvárosi polgári jótékony asztaltársaság Husz István elnökkel az élén. Ez a kedélyes tagokból álló asztaltársaság vasárnap tartotta nyári multságát, juniálisát. A délelőtt folytatni vonultak ki az asztaltársaság tagjai, délután azonban megkezdődött a táncz, mely csak az esti órákban ért véget. A jelenvolta névsorát itt adjuk:

Leányok: Szász Róza, Vent Ilonka, Kiss Mariska, Stankovits Flóra, Sturm Mariska, Sturm Ilonka, Radocsányi Róza és Ilona, Piplinger Anna, Glauber Jenni, Biró Vilma, Biró Mariska, Lehrifert Julcsa, Zachradnik Anna, Goldstein nővérek, Bihacsi Juliska, Bihacsi Teréz, Augenstein Amália, Augenstein Matild, Vancsó Juliska, Vogel Karolin, Holstein Aranka, Szepeai Erzsébet, Böja Rózália, Markovits Katicza, Markovits Berta, Markovits Lujza, Kovács Boriska, Straubert Karolin, Buchart Róza, Eötvös Ilonka, Trunner Adél, Trunner Vilma, Nikits Lenke, Szávits Anna, Szávits Hermina, Tilinger Mariska, Babes Giza, Göncz Róza, Lesanszky Vilma, Morelli Juliska, Naimeyer Katicza, Morelli Gizella, Hofenpradl nővérek, Merfel Mariska, Merfel Juliska, Robotka Emilia, Abfahl Róza, Dittrich nővérek, Andrassy Juliska, Friedmann Gizella, Patay Juliska, Deák Ilona, Wiedermann Emma, Stuber Róza, Kajtor Anna, Hubert Emma, Ehrengruber Emma, Balázs Anna, Tautner Juliska, Battay Eszter, Valenta Anna, Bayer Teréz, Stádinger Teréz.

A szövegyerek: Szász Dénesné, Vent Vilmosné, Biró Istvánné, Cserevényné, Schriffert Józsefné, Nizse Istvánné, Radocsányi János, Zachradnik János, Goldstein Józsefné, Bihacsi Jánosné, Vogel Józsefné, Sturm Karolyné, Hirsch Albertné, Kovács Karolyné, Eötvös Györgyné, Nikits Illésné, Babes Gyuláné, öv. Göncz Józsefné, Lenárd Imréné, Lesanszky Béláné, Milanovits Miksáné, Hász Rezsóné, Kacser Samuné, Nagy Sándorné, Husz Istvánné, Andrassy Ferencné, öv. Friedmanné, Deák Ferencné, Adámetz Henrikné, Steber Lajosné, Micht Józsefné, Papuk Viktorné, Prakab Sándorné, Groszmuth Albertné, Mallár Istvánné, Horváth Lászlóné, Szabó Sándorné, Szabó Mátyásné, Dokupil Árpádné, Szabó Istvánné, Bayer Sándorné, Borbély Jánosné.

(=) A kurticsi önkéntes tűzoltó-egylet június hó 30-án saját pénztára javára a kiserdőben népünnepelelyel és tűzijátékkal egybekötött juniális rendez. A népünnepelely kezdete délután 3 órakor. Belépti díj személyenként 50 kr. Kedvezőtlen idő esetén a juniális bizonytalan időre elhalasztatik. Felülfizetések tekintve a nemes célt, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

* Uj Idők. A vasárnap kiadott 27. szám, melyet be van fejezve a második év negyedik, novellákat közlő Mikszáth Kálmán és Cyprian tollából, költeményt Czöbe Minkától, érdekes aktualitásokat Bródy Sándortól és egy mutatványt Heczeg Ferenc legújabb kötetéből, melyhez Linek Lajosot rajzolt meg egy pompás, számszerző jelenet. Rajzolt meg egy kivül más számos rajzot a budapesti sportéletből és a kieli

ünnepek főbb jelenetei nyomán. Az új évnegyedben novellákat közlő az Uj Idők Heczeg Ferenc, Bródy Sándor, Mikszáth Kálmán és mások tollából.

* Egy királynő izlése. A „Röptében a nagyvilág körül” című díszmű egy angol példányát a kiadó közeg Viktoria angol királynőnek bemutatott, aki magántitkára által a következő levelet íratta a kiadóhoz: „Sir! Bemutattam Ö Felsőségének átiratát és az angolországi képeket a Röptelen a nagyvilág körül című műből. Ö Felsőség megbízott, hogy azt Önnek megköszönjem és a képsorozat megvizsgálása után annak nagy mértékben megörült és megparancsolta nekem, hogy kérdezze meg, megtarthatja-e a küldött könyvet, s hogy még három példányt kaphatna-e. Tisztelettel Ponsonby Henry T., tábornok. Egyéni művet a magyar közönségre nézve is hozzáférhetővé tenni bizonyára hazafias s ennek teljesítésére az Egyetértés kiadóhivatala vállalkozott, mely 16 képet tartalmazó füzetekben magyar tárgya képekkel bővítve most bocsátja ki a díszművet füzetenként postai küldéssel együtt 35 kr. valóban potom áron. Eddig 3 füzet jelent meg. Az egész mű 256 változatosan összeállított fényképet tartalmazva, nagybecsű gyűjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. Előfizethető 4 füzetre 1 frt 40 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. As előfizetési díjak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők.

TÁVIRATOK.

A király a hadgyakorlatokon.

Budapest, június 24. (Saj. tud. táv.) A király az erdélyi hadgyakorlatok alkalmával Barcsay Domokos bánffyhusnyadi házába fog lakni.

Bánffy br. Bécsben.

Budapest, június 24. (Saj. tud. táv.) A Bud. Tud. jelenti Bécsből: Bánffy báró tegnap és ma tanácskozott Kieilmannsegg gróffal. A tanácskozások első sorban a sertésvesz elleni intézkedésekre vonatkoztak. Lipthay min. tanácsos ma Bécsbe érkezett, hogy az osztrák belügyminiszterium szakelődőival ezen tárgyban tanácskozzék.

Tizenhárom huszár kivégzése.

Budapest, június 24. (Saj. tud. táv.) Lembergől szinte hihetetlen és rémületes hír érkezett. A hadbíróság ugyanis a Diószeghy őrmester összevagdaltatásáért három altisztet és tíz, a sorhuzás utján kijelölt közhuszárt halálra ítélte és ma mind a tizenháromat főbelövette. Ezen hírt a legnagyobb fenntartással közöljük, mivel illetékes helyről az sem megerősítve, sem pedig megczáfolva nem lett.

Szemnecz ügye.

Budapest, június 24. (Saj. tud. táv.) A budapesti dandárparancsnokság tisztgyűlése tegnapelőtt Claire vezérőrnagy elnöke alatt elhatározta, hogy a felségsértés miatt elítélt Szemnecz szerkesztő ismert ügyében megindítja a becsületbíró-sági eljárást. Az ügy, tekintettel arra, hogy Szemnecz Budapesten lakik, a budapesti dandár tisztgyűlése elé tartozik. Az eljárás értelmében a tisztgyűlésnek csak a felett kell döntenie, hogy vajjon az eljárás megindíttassék-e, vagy nem? A tisztgyűlés nincsen jogosítva arra, hogy a vizsgálatnak elébe vágjon, ha t. i. elhatározzák, hogy ily vizsgálat megindítandó.

Athelyezett heczckáplán.

Pozsony, június 24. (Saj. tud. táv.) Vaszary herczegprimás Székács

László káplánt Dunaszerdahelyről áthelyezte. A káplán ugyanis Erdély miniszter ellen prédikált, s e miatt az ügyesség vizsgálatot indított ellene. A káplánt a csendőröknek kellett a nép dühe ellen megóvni.

József főherczeg szemleuton.

Kolozsvár, június 24. (Saját tud. táv.) József főherczeg az éjjeli vonattal ide érkezett. A pályaudvaron Beldy gróf főispán, óriási közönség, Kolozsvár város tanácsa stb. várták. Albach polgármester üdvözlő beszédet mondott, melyre a főherczeg szívesen válaszolt. A főherczeg a kivonult tüzoltóságot is megszemlélte s elismeréssel nyilatkozott róla. A város lobogódiszt öltött.

Az osztr. magyar bank a kiállításon.

Bécs, június 24. (Saj. tud. táv.) Az osztr. magyar bank elhatározta, hogy részt vesz a jövő évi millenniumi kiállításon. Tanulságos táblázatok és kimutatások mellett érdekes gyűjteményeket fog kiállítani eddigi összes jegyeiből és kiállítja a világon forgalomban levő összes aranypénzek gyűjteményét.

A bankszabadalom.

Bécs, június 24. (Saj. tud. táv.) Enyedy Lukács min. tanácsos és Popovics osztálytanácsos a bankszabadalom ügyében folytatott tárgyalásokat egyelőre befejezték és visszautaztak Budapestre. Mint értesülünk, a két kormány szakelődői között még vannak némi differenciák, azonban erre vonatkozólag a tanácskozásokat csak szeptemberben folytatják.

Szlovének egyesülése.

Bécs, június 24. (Saj. tud. táv.) A konzervatív párthoz tartozó szlovének és a független szlovének közt tárgyalások folynak aziránt, hogy az utóbbiak ismét belépjenek a Hohenwart-klubba. Az eddigi tárgyalásokból kifolyólag kilátás van arra nézve, hogy a független szlovének legközelebb ismét be is lépnek az említett pártba.

A maczedonok lázadása.

Szófia, június 24. (Saj. tud. távirata.) A maczedonok kicsinek ígérkezett lázadása komolyodik. Itt izgató kiadvány jelent meg, melyben a népet felhívják a lázadókat segíteni. Zavaroktól tarthatni.

A lippel herczegség örököse.

Hamburg, június 24. (Saj. tud. táv.) A lippel herczegségnek örökösödésére vonatkozólag Bismarck herczeg legutóbb egy magas rangú egyéniséggel folytatott beszélgetésből kifolyólag oda nyilatkozott, hogy ezen herczegségre a legtöbb és legigazságosabb jogosultsággal Ernő gróf bír.

Az orosz sajtó törvény.

Pétervár, június 24. (Saj. tud. táv.) A birodalmi tanács, amint azt több lap jelenti, a sajtótörvény megváltoztatásával foglalkozik, de ezen változás lényegesen el fog térni, azon beadványtól, melyet több hírlapíró terjesztett be legutóbbi időben a birodalmi gyűléshez.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésorbáncz Kisjenőn. Levelezőnk írja: Az orbáncz a sertések között fellépett, de ez ideig még kevés kárt okozott, mind azáltal a

tulajdonosok igen aggnak a betegség nagyobb mérvű fellépéséről.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető:

A m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas és aczelgyárak igazgatóságának pályázati hirdetménye mintegy 155,000 kilogramm kenő és égő reposito-olaj szállítása tárgyában. Ajánlat július 11-ig tehető. (3548. szám.)

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balog közlése.

Budapest, június 24.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv gyenge volt, s az irányzat csendes maradt. Elkelt 10000 mm. változatlan áron.

Table with 4 columns: Location, Quantity (mossa/kg), Price (frt). Rows include Tiszavidéki, Pestvidéki, Székesfehérvári, Bácskai, Bajai, Róza, Zab.

Határidőüzlet: Amerikából tegnap lanya árfolyamokat jelentettek, dacára ennek nálunk szilárdan indult az üzlet az esős időjárásra s élénk üzlet mellett pár krral magasabban zárult. — Tengeri igen lanyhán indult s igen élénk vásárlásokra s fedezésekre tetemesen megszilárdult.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Commodity, Price range. Rows include Ószi buza, Buza május-júniusra, Ószi rozs, Tengeri május-júniusra, Tengeri július-augusztusra, Ószi zab, Repoze.

Külföld: New-York: búzára 1/8, tengerire 1/8 lanyhább. Chicago: búzára 1/8, tengerire 1/8-7/8 lanyhább. Páris tartott, London változatlan, Liverpool szilárd.

Értéktőzsde: Változatlan árfolyamok indult az üzlet s meglehetősen nehéz prongatiók következtében áremelkedés nem mutatkozott.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasút, Rima-Murányi, Lombard.

Budapesti gabnatőzsde.

Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, június 24. d. u. 5 óra.

Table with 3 columns: Commodity, Price (frt), Price (100kg). Rows include Buza bányási, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fejmegyeyi, Buza bácskai, Reza új, Arpa takarmány, Arpa égetni való, Arpa sörfőzdei, Zab, Tengeri bányási, Tengeri másnemű, Káposzta-repoze bányási, Köles, Buza márcz.-ápr., Buza szept.-okt., Buza máj.-jun., Reza szept.-okt., Tengeri máj.-jun., Tengeri jul.-aug., Tengeri októberre, Zab márcz.-ápr., Zab szept.-okt., Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.

Szeszület.

Június 24.

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 53.25, kicsinyben 53.75 hordó méltól per 100 liter %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1895. június 24.

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar arany, Magyar ezüst, Magyar keleti vasút, Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény, Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírjárdék, Osztrák járdék ezüst, Osztrák járdék arany, Koronajárdék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény.

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsden.

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása.

Bécs, 1895. június 24.

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Osztrák hitelrészvény, Anglóbank részvény, Laenderbank részvény, Bécsi bankgyesületi részvény, Déli vasút részvény, Osztrák északnyugati vasút részvény, Osztrák északnyugati (Elbövölgyi) részvény, Budapesti villamos városi vasút részvény, Salgó-tarjáni részvény, Rimamurányi részvény, Brassói kőszénbánya részvény, Dunagőzhajózási részvény, Lloyd-társulat részvény.

LÉGTŰNETI ÉSZLELETEK.

Table with 5 columns: Date, Wind direction, Wind speed, Temperature, Humidity. Rows for June 15-21.

Table with 5 columns: Date, Wind direction, Wind speed, Wind force, Remarks. Rows for June 15-21.

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1895. évi június hó 24-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőszár

Table with 5 columns: Station, Direction, Wind speed, Water level, Remarks. Rows include Branyioska, Gyulafehérvár, Arad, Makó, Szeged.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi. Arad, 1895. június 24.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

Június 24.

Fehér Kereszt szálloda: Lövinger A. kereskedő, Garahonoz, Bielard Valmarin kereskedő, Trieszt. Tat. Gyula hivatalnok, Bdspest. Dr. Radovits Ferenc, Budapest. Három Király szálloda: Bölte Frigyes birtokos, Körösbánya. Kurta Demeter jegyző, Prezent. Bitter Károly birtokos, Szemlax. Vasuti szálloda: Horváth Endre kárbeszélő, Borsod-megye. Weinberger Sámuel kereskedő, Debrecen. Kleis Vilmos fakereskedő, Beél.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

M. k. államvasutak üzletvezetőség Debreczenben. 9667/1895. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán 1895. évi szeptember hó 30-án a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyan azon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezenel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és «Ajánlat a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére» felirattal ellátott, nemkülönb a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és

lepecsételt ajánlatok 1895. évi július hó 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térít vevénnyel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bántpénz fejében pedig 200 az az kétszáz o. é. forint készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában Hungária kávéház épület, II. em. 12. ajtó, a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-12. és d. u.

2-4 óráig) megtekinthtők; miért is azon ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak debreczen üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára szabadon választhasson.

Debreczen, 1895. április 3.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,23	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,28
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,20	3,18	9,40
Sofronya	11,38	—	9,58
Kurtics	11,49	3,36	10,12
Lökösháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,58
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,14	7,08	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Berzova	4,50	8,18	6,18	—
Tótvárad	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,53	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,30	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,38	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,58	4,04	—
Piski	5,07	6,05	2,18
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvárad	—	8,37	4,20
Berzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,28	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Györök	—	10,15	6,17
Glogovác	—	10,38	6,48
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,13	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orozifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,43	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,48
Orozifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,08
Kisjennő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	8,00
Elek	5,33	8,20
Ottlaka	5,48	8,33
Sikló	5,56	8,47
Székudvar	6,06	4,03
Kisjennő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,48	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,12	5,35

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES ind.	8,00	7,00
Kamarás-maj.	8,12	5,12
Nesze	8,21	7,21
Kovács-háza	8,40	7,40
Bánhegyes	9,03	8,03
M.-Bodzás	9,25	8,25
Bánkut	9,39	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,00	9,00

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	8,15
Bánkut	5,34	3,37
Megyes-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovács-háza	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-maj.	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	4,45	7,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	7,29	4,37
Pécska	5,29	7,53	4,57
Battonya	5,59	8,35	5,29
Tompa	6,12	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,34	6,28
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagy-lak	7,34	10,28	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,35	8,20
Kis-Zombor	8,36	11,55	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40

Szeged—Arad.

	este	d. u.	reggel
SZEGED indul	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	6,59	3,21	4,23
Makó	7,13	4,00	5,04
Apátfalva	7,38	4,28	5,23
Nagy-lak	7,53	5,00	5,54
Csanád-Palota	8,13	5,20	6,12
Mezőhegyes	8,43	6,09	6,50
Tompa	9,05	6,37	7,18
Battonya	9,17	6,54	7,31
Pécska	9,41	7,28	8,10
Szt.-Tamás	9,54	7,43	8,27
ARAD érkezik	10,16	8,10	8,54

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,10	12,35
Ótvenes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,18
Muszka-Magyarád	8,02	6,30	2,23
Pankota	8,15	6,41	2,53
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjennő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alosill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,14	2,10	4,45
Almás-Alosill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin	4,56	3,00	5,52
Bokszeg-Beél	5,29	3,42	7,08
Borosjennő	5,51	4,09	7,38
Apatelek	6,04	4,25	8,09
Pankota	6,41	5,03	9,30
Muszka-Magyarád	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,58
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,18	11,13
Ótvenes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,48

Borosjennő—Csermő.

	délut.	este
Borosjennő indul	9,10	7,30
Csermő érkezik	10,07	8,20

Csermő—Borosjennő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,10
Borosjennő érkezik	5,40	4,00

Borossebes—Monyháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul	10,18	évk. 2,38
Dézna	11,03	2,00
MENYHÁZA	évk. 11,45	indul 1,25

Segéd-jegyző,

ki a jegyzői teendőkben teljes jártassággal bír, azonnal felvétetik a buttyini jegyzői irodában. Pályázni óhajtok forduljanak Popescu Izidor buttyini jegyző urhoz, hol a kellő felvilágosítás meg fog adadni. 660.

65120/95 szám.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

Az alólírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1896. évi január hó 1-től egy, esetleg hat éven át többi rendbeli festett bőr-árúkból felmerülő tényleges szükségletnek szállítást biztosítani kívánván, ezen bőr-árú szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Hat évre csak is azok tehetnek ajánlatot, kik magukat egy a modern technika fejlettsége szerint nemcsak a szállítást képező bőr-árú, hanem a keztyűiparnál használt bőrök festésére is berendezett, önálló és teljes egészét képező bőrfestőgyár felállítására és a gyárnak legkésőbbben 1896. évi október hó elsejéig leendő üzembe helyezésére magukat tökéletesítik, és ezen kötelezettség elvállalását az ajánlatban határozottan kijelentik. Ily ajánlatok előnyben részesülnek.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintánul szolgál, valamint a szállításokra nemkülönböztetve a bőrfestőgyár létesítésére vonatkozó részletes módoszatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltár beszerzési (A V.) szakosztályainál (Budapest Andrássy-ut 78. sz. II. emelet 54. ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított ivenkint 50 kros magy. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsélve legkésőbb f. évi július hó 12-ikén déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külsővel látandó el:

„Ajánlat 65120/95. számhoz.”

Bánatpénzül az ajánlt árak egy évi értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1895. évi július hó 11-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Később banyújtott ajánlatok valamint olyanok melyek nem pontosan és részletes módoszatok bemutatása mellett állítatnak ki; végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1895. év május hóban.

Az igazgatóság.

5407/1895. sz. kh.

Hirdetés.

Felmerült esetről kifolyólag a közfogyasztás céljából a piacon árusítani szándékolt ugynevezett kneip borjunak a piacon akár a sátorban, akár nyílt helyen való megnyuzását, felboncolását és feldarabolását, köztisztasági és közegészségi tekintetektől ezennel betiltom s figyelmeztetem mindazon meszáros, hentes és báránnyágó iparosokat, hogy a piacon közfogyasztásra és eladásra szánt ugynevezett kneip borjut a piacra megnyuzott, felboncolt és feldarabolt állapotban, szállítsák ki, mivel ellen esetben az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-a értelmében fognak büntettetni.

Kelt Aradon, 1895. évi április hó 11-én a kapitányi hivatal mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos

főkapitány.

13324/1895.

Felhívás.

A fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t. cz. 14. §-a értelmében felhívatik Arad szab. kir. város közönsége, hogy vadászatra nem használható löfegyverét a városi adóügyszálynál legkésőbb folyó évi június 30-ig vadászatra használható fegyverét a kir. adóhivatalnál legkésőbb július hó végéig annál inkább bejelentse, mert a kellő időben be nem jelentett löfegyver tulajdonosa a 43. 48. §-ok értelmében 20 frtig terjedhető bírságban fog elmarasztaltatni. Arad, 1895. évi június hó 21.

A városi tanács.

11840/1895.

Hirdetés.

Közírré tesszük, hogy a nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak 25963/895. szám alatt kelt intézvényével megengedtetett, hogy a Selmecz- és Bélabánya szab. kir. bányavárosoknak tulajdonát képező Vihnye fürdő gyógyfürdőnek neveztessek.

Aradon, 1895. évi június 5-én.

A városi tanács.

1452/1895.

Hirdetés.

Közírré tesszük, hogy a nagymélt. m. kir. földmívelésügyi miniszterium 37554/95. számú rendeletével a kőbányai piacon a sertések között fellépett betegségnek heveny fertőző természetére való tekintettel ezen betegségnek mielőbbi megszüntetése érdekében, sertéseknek a nevezett piacra való szállítását vagy hajtatását betiltotta.

Arad, 1895. május 29-én.

A városi tanács.

6921 kh.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 35293. sz. a. kelt intézvényével a sertéseknek Aradvármegye területéről való elszállítását megtiltotta.

Ezen körülményről a sertés kereskedőket és sertés tartó gazdákat tudomás vétel és alkalmazkodás véget arról értesitem, hogy a járatoknak Aradvármegye területéről való kivitelre leendő kiállításai a mai nappal megszüntetett.

Arad, 1895. évi június hó 1-én.

Sarlot,
főkapitány.

12711/1895.

Hirdetés.

Közírré tesszük, hogy a nagymélt. m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak 37791/895. sz. a. kelt rendelete szerint sertéseknek Magyarországból Horvát-Szlavonországba való bevitelére és behajtására további intézkedésig tilos.

Arad, 1895. június hó 19-én.

A városi tanács.

5443/1895.

Hirdetés.

Közírré tesszük, hogy az 1883. évi XXXIV. törvényzikk módosításáról szóló 1890. évi XXIII. t. cz. értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában szervezett tisztképző tanfolyamban az 1895-96-ik tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetés a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által leküldetvén, az levéltárunkban bármikor megtekinthető.

Arad, 1895. márcz. 20-án.

A városi tanács.

12017/1895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak 35872/895. szám alatt kelt rendelete nyomán közírré tesszük, hogy a csász. kir. belügyminiszter f. évi május hó 25-én a „Dresdener Journal” 120. számában közzétett értesítése szerint élő sertéseknek Kőbányáról Szászországba való bevitelét további intézkedésig teljesen megtiltotta.

Aradon, 1895. június 6-án.

A városi tanács.

11742/1895.

Hirdetés.

Közírré tesszük, hogy a nmélt. m. kir. földmívelésügyi miniszterium a bécsi állatvásáron és a bécsujhelyi sertés piacon, fellépett sertésvész behurczolása elleni védekezés céljából sertéseknek Alsó-Ausztria területéről Magyarországra való behozatalát további intézkedésig betiltotta, s hogy az ezen tilalom ellenére behozott sertések az 1881. évi VII. t. cz. 155. §-a értelmében lesznek kezelendők.

Arad, 1895. június hó 1-én.

A városi tanács.

12700/1895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi Miniszteriumnak 35688/895. szám alatt kelt magas rendelete nyomán a következőket tesszük közírré:

A sertésvész (sertéskolera) fellépése esetén teendő hatóságai intézkedésekre vonatkozólag f. évi június hó 1-én 36500—III. sz. a. kibocsátott körrendelet 20. §-ának utolsó bekezdésében a herelésnek (miskarolásnak) gyakorlása a sertésvész által fertőzött vármegyékben megtiltatott.

Ezen ragadós betegség, valamint a másféle sertésbetegségeknek a herélők (miskarolók) által könnyen közvetíthető szerte hurczolását megakadályozandó, — a mondott műtét iparszerű gyakorlásának állategészségügy-rendőri szempontból való szabályozása céljából folytatólag még a következő rendeltetett el:

1. Oly községekben és tanyákon, a melyekben a sertés-orbáncz vagy a sertés himlő fellépett, herélőknek az udvarokba, ólakba, akfokba bemenni tilos.

2. Mielőtt a herélő valamely község területén működését megkezdene, tartozik az illetékes községi előljárásnál (rendőrkapitányságnál) jelentkezni a végbél, hogy tőle írásbeli engedélyt nyerjen a működésére, mely engedély csakis akkor szolgáltatható ki, ha a községben a sertések között járvány nincs és tömeges elhullás nem fordult elő.

3. Azon eljárást, mely szerint a kanászok az őrizetükre bízott sertések elhullását az elhullott sertés füleinek bemutatása által szokták gazdáik előtt igazolni, betiltatott, mert a jelzett eljárás, kivált most a sertésvész elhurczolását elősegítheti és különben is az elől hivatkozott számú rendelet 10 §-ába ütközik.

4. A ki a jelen rendelet ellen vét, a menyiben ellene a fegyelmi eljárás alkalmazható, fegyelmi uton büntetendő, különben a jelen rendeletbe ütköző cselekvése vagy mulasztása az 1879. évi XL. t. cz. I. §-a alapján kihágásnak minősíthetik, mely kihágás 100 frtig terjedhető és az 1888. évi VII. t. cz. 156. §-ában megjelölt célra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. június 14-én.

A városi tanács.